

Informace ze zdravotnictví Pardubického kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
8. 9. 2012

2

Činnost praktických lékařů pro dospělé v Pardubickém kraji v roce 2011

*Activity of General Practitioners for Adults
in the Pardubický Region in 2011*

Souhrn

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2011 v Pardubickém kraji 219 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky). Na 1 lékaře pro dospělé připadalo v krajském průměru 1 794 registrovaných pacientů. Bylo provedeno 1,8 milionu ošetření-vyšetření, z toho preventivní prohlídky představovaly 5,6 %. Zajištění primární péči o dospělou populaci se dlouhodobě výrazně nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení praktických lékařů pro dospělé.

Summary

Primary care for adults in the Pardubický Region as of 31. 12. 2011 was provided by 219 general practitioners for adults (in full time equivalent). Per 1 GP for adults there were on the average 1 794 registered patients. GPs for adults performed 1,8 examinations. Preventive examinations represent 5,6 % of the total number. Provision of primary care for adults does not change markedly in long terms, but the age structure of physicians evolves unfavourably.

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru praktického lékaře pro dospělé všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2011. Formuláře výkazů se závaznými pokyny a edice IZK o činnosti oborů v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu www.uzis.cz.

V roce 2011 zabezpečovalo ambulantní péči v oboru praktických lékařů pro dospělé 218,95 lékařů a 222,79 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). Od roku 2008 se na výkazech A(MZ)1-01 sledují pracovníci také jako průměrný roční přepočtený počet, který výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku. Je to součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období. Relace uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu jsou vypočítány z dat těch zdravotnických zařízení, která splnila svou zpravodajskou povinnost a odevzdala vyplněný roční výkaz. návratnost výkazů činila ve sledovaném roce 96,6 %.

U praktických lékařů pro dospělé bylo registrováno 393 tisíc osob. V průměru na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé připadalo 1 794 registrovaných pacientů (v ČR 1 632). Nej hustší síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nejnižší počet

registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře) je dlouhodobě v okrese Chrudim a Pardubice (méně než 1 800 registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře (více než 1 800) vykázal okres Svitavy a Ústí nad Orlicí. Rozdíl mezi maximální a minimální okresní hodnotou tohoto ukazatele činil 113 osob.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 1,8 milionu ošetření - vyšetření. V porovnání s rokem 2010 došlo k velkému poklesu počtu ošetření o 138 tisíc, což je 7,1 % (v období 2010/2009 byl nárůst 0,4 %). V návštěvní službě bylo provedeno 2,5 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly v průměru 5,6 % z celkového počtu ošetření-vyšetření.

Na 1 registrovaného pacienta připadalo v průměru za rok 4,6 návštěv u praktického lékaře (5,0 v roce 2010). Okresní hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 4,3 návštěv v okrese Svitavy do 5,0 v okrese Chrudim.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo dispenzarizováno (bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo lékař specialista) pro hypertenzní onemocnění 94 083 pacientů, pro ischemické nemoci srdeční 34 267 osob, z toho pro infarkt myokardu 4 368, a z důvodu cévních nemocí mozku 11 011 pacientů. Z důvodu obezity bylo dispenzarizováno 45 020 pacientů. Jako obézní pacienti jsou sledováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m²) je roven nebo větší 30.

Pro nově zjištěná onemocnění bylo v roce 2011 zařazeno do dispenzarizace 6 041 pacientů z důvodu hypertenzní nemoci, 2 468 osob pro ischemickou chorobu srdeční, 1 184 pro cévní nemoci mozku a 2 246 pacientů pro obezitu.

I nadále dochází k postupnému stárnutí praktických lékařů pro dospělé. Jejich věkové složení (podle údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31.12.2011) bylo následující: do 34 let 2,6 %, 35–44 let 17,2 %, 45–54 let 33,5 %, 55–64 let 35,2 % a 65 let a více 11,5 %.

Závěr:

Zajištění primární péče o dospělé pacienty je v Pardubickém kraji dlouhodobě bez výraznějších změn, počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé se pohybuje kolem 1 800 pacientů. V roce 2011 došlo k velkému poklesu počtu ošetření-vyšetření o 7,1 %, počet návštěv na 1 registrovaného pacienta byl 4,6 a v roce 2010 byl 5,0. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče. Ke konci roku 2011 tvořili praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 46,7 %, z toho ve věku 65 let a více jich bylo 11,5 %.

Zpracovala: Ing. Drahokoupilová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
telefon: 495 058 321, fax 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

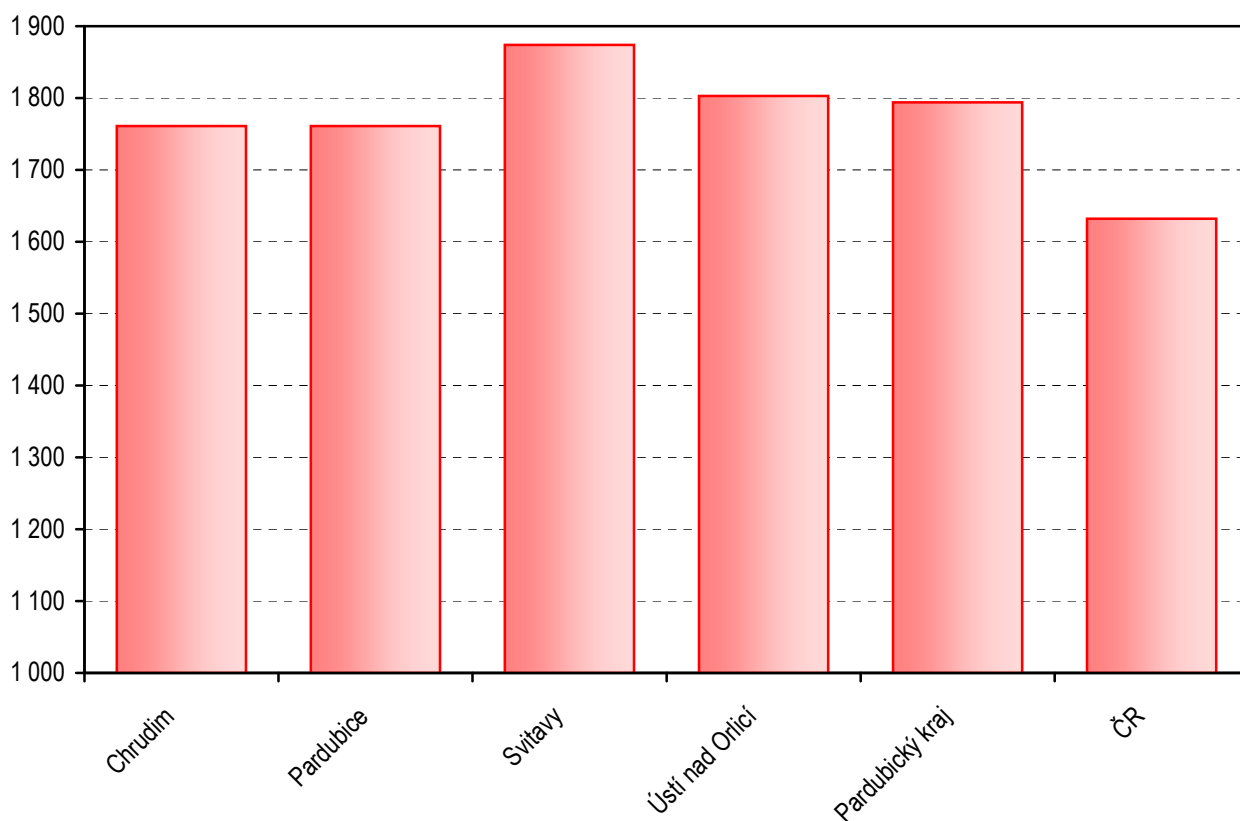
Činnost praktických lékařů pro dospělé

	Lékaři ¹⁾	Počet ošetření-vyšetření		Preventivní prohlídky v % z celkového počtu ošetření-vyšetření	Počet registrovaných pacientů na 1 lékaře
		na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta		
Chrudim	44,25	8 882,2	5,0	5,1	1 761
Pardubice	74,78	7 942,4	4,5	5,9	1 761
Svitavy	41,32	8 016,7	4,3	5,2	1 874
Ústí nad Orlicí	58,60	8 341,7	4,6	6,1	1 803
Pardubický kraj	218,95	8 253,2	4,6	5,6	1 794
Celkem 2005 ²⁾	236,69	10 415,9	6,3	4,0	1 649
Celkem 2010	225,48	8 627,4	5,0	4,8	1 735

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ Součet úvazků, vč. smluvních - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

**Počet registrovaných pacientů
na 1 praktického lékaře pro dospělé v roce 2011**

Dispenzarizovaní pacienti evidovaní u praktického lékaře pro dospělé *)

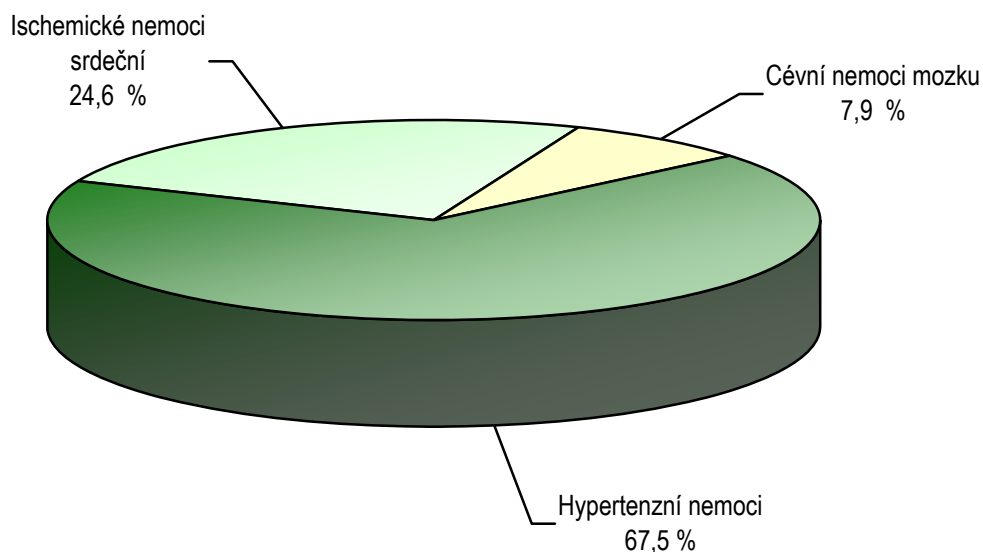
Území	Dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů pro vybrané diagnózy				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
	(E66)	(I10–I15)	(I20–I25)	(I21–I22)	(I60–I69)
Chrudim	149,0	231,6	90,8	13,3	32,0
Pardubice	122,4	274,8	88,3	12,5	26,8
Svitavy	96,1	235,3	85,6	9,0	22,6
Ústí nad Orlicí	93,2	204,7	84,6	9,3	30,7
Pardubický kraj	114,6	239,6	87,3	11,1	28,0
Celkem 2005	-	203,0	98,6	10,3	29,6
Celkem 2010	127,0	231,6	89,0	10,8	27,1

Procento dispenzarizovaných pacientů pro nově zjištěná onemocnění z celkového počtu dispenzarizovaných *)

Území	Dispenzarizovaní pacienti pro nově zjištěná onemocnění v procentech z celkového počtu dispenzarizovaných				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
Chrudim	3,7	7,6	6,8	11,1	9,1
Pardubice	5,4	6,3	7,2	11,5	10,8
Svitavy	5,6	5,5	8,4	16,1	12,8
Ústí nad Orlicí	5,3	6,4	6,7	14,8	10,9
Pardubický kraj	5,0	6,4	7,2	12,9	10,8
Celkem 2005	-	5,6	5,6	17,1	9,4
Celkem 2010	4,9	5,9	6,6	14,8	10,4

*) Uvedeni všichni pacienti z registrovaných pacientů u praktického lékaře pro dospělé, kteří jsou pro vybrané diagnózy dispenzarizováni, bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu sleduje sám praktický lékař nebo odborný lékař

Struktura dispenzarizovaných pro vybrané nemoci oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Dispenzarizovaní pro vybrané nemoci na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

